

Ah Şu Para

– rasy · 20 Ocak 2012

AH ŞU PARA Para; önemli bir değer ölçüsü olarak bilinmektedir. Fakat yapısal özelliğine göre değerinde düşüş ve yükseliş gösteren tehlikeli bir ölçüdür. Para bir değer ölçüsü olmakla birlikte toplumun ahlaki yapısını, insanın insani yönünü her an yok edebilen bir silahtır. Paranın çok değişik tarifleri yapılmakla birlikte genelde; ihtiyaç ve arzular ile bu ihtiyaç ve arzular arasında köprü vazifesi gören, ihtiyaç ile ihtiyacın elde edilmesinde değişimi sağlayan araçtır. Ne var ki, insanoğlunun nefesine hâkim olamaması durumunda çok değişik faktörler ortaya çıkabilmektedir. Var olan kudurucasına dünyaya sarılıp, daha çok, daha çok diye bilmekte iken, yokluk içindeki ise, yarını değil gününü kurtarmak için koşmaya mecbur olur.

Tarihte paranın kullanılmaya başlamasından önce insanlar ihtiyaçlarını trampa usulü ile karşılamaktaydı. Herkes ihtiyacı olanı almak için elindeki bir malı vermek zorundaydı. İnsanlar arasındaki ilişkilerin gelişmesi ile mallarında artma eğilimde olmasından dolayı trampa usulünde zorluk yaşanmaya başlanınca, kesin olmamakla beraber Firikyalılar veya İyonlar ilk parayı icat etmiş topluk olup, adına değişik söylemler vererek günümüzde her ülkenin değişik isimlendirdiği bir şekle gelmesine vesile oldular.

Firikyalılar'ın bizim para olarak lanse ettiğimiz nesneyi onlar zor bulunur bir madde olan keçiboynuzunu kullanmışlardı. Öyle ki o nesneyi elde etmek için keçinin boynuzu gerekiyordu. Onda da bir değer ölçüsü konulmuştu. Uzunlu büyük para yerine, kısası küçük para yerine yani ölçüm kullanarak değerlendirilmekteydi. Paranın değerinin alım gücü ile ölçülürlüğü dikkate alınacak olursa o günün insanların ilk icat ettiği paranın değerinin çok yüksek olduğu ortaya çıkar.

Zaman ilerledikçe çok değişik araçlar para olarak kullanılmış olup Eski Mezopotamya da, Hititlerde, eski Mısır'da bir kısım madenler ve özellikle kıymetli sayılan gümüş gibi maddeler ön plana çıkmaktadır. Peşinden altınlar kullanıldığı görülmektedir. Altının kullanılmasının nedeni de gümüş üretiminin fazla olmaya başlamasıdır. Altın ise, zor elde edildiği için her zaman değerli sayılmış ve sayılmaktadır. Hatta define avcılarının aradıkları bu paralar çok değerlidir. Gerçi eski devirlerde kullanılan her paranın tarihsel bir değeri vardır.

Evet, para işte bu evrelerden geçtikten sonra günümüzdeki şeklini almıştır.

Bu nesne için çok kişi canından olmuş, çok kişi ilahlık taslamıştır.

Yokluk, gerçekten çok zor. Bedenen ve ruhen çöküntünün sebebidir. Varlığı ise apayrı bir dert. Paranın para kazandığı bir ortam içindeyseniz, işiniz çok zordur. Aklınız ve fikriniz ile veya beden gücüyle kazanacağım diye bir düşünce içinde iseniz işiniz gerçekten çok zordur. Çünkü bu düşünce ile hareket ettiğinizde kendinizi kurtlar sofrasında bulursunuz.

Kazanmak gerçekten çok zor. Hele helal yönden isterseniz bu düzende kazanmaz, sadece yaşamınızı sürdürmeye yarayacak kadar kazanabilirsiniz. Aslında, asıl olanda bu olmalıdır. Kazanıp biriktirecek ve biriktirdiklerinizin sefasını göremeyecekseniz neye yarar kazanmak? Ama insanoğlu aç gözlü, bu aç gözlülüğü ise onu her tür çirkefin içine sürüklemektedir.

Para kimde ise hâkimiyet ondadır felsefesi düzene hâkim olmuş, bu yüzden o para denen nesneye ulaşmak için çoğu insan, her türlü yolu kendine mubah görmektedir.

Paranın yokluğu apayrı bir dert. Hele biraz da borç içindeyseniz ve borçlu olduğunuz kişi veya kişiler insanlıktan uzak, sonradan görme ise başınız beladadır. Evde yıllarca aynı çileleri çekmiş olan can yoldaşınız dahi, size hücum edecek ve huzur denen olguya çok uzak olacaksınız. Bu sizde ruhsal çöküntü oluşturacak ve her ne iş yapıyorsanız o işte başarı şansınız azalacak ve huzursuz olacaksınız. Bu huzursuzluğunuz da işinize yansıyor, sizinle hasbıhal içinde olanlara, çalışanlara, müşterilerinize ve arkadaşlarınıza yansiyacaktır.

Bu kadar stres içinde iken aklınız devamlı o para denen illeti yakalama sevdasına düşecek ve bu düşüşte sizi, hak bildiğiniz doğru yoldan çıkaracaktır. Siz her ne kadar da sabırlı olsanız da bu yoldan çıkış kaçınılmaz olacaktır.

Bu tür bir çıkışı engelleyecek yegâne güç, Allah'a tamamen sarılmak ve ona daha çok yaklaşmak olmalıdır. Çünkü bu kâinatın tek sahibi odur. Eğer ki, siyah bir gecede siyah bir karıncanın her hareketine hâkim olan Allah'a inancınız bir sarsılırsa, maazallah işiniz zordur. Sizin başınıza gelen her şeyde bir hayır aramak mecburiyetiniz olmalı. Bu benim başıma neden geldi diye kendinizi sorguya çekmelisiniz. İşte o zaman, hatayı bulma olasılığınız artacak ve kendinize güveniniz gelecektir. Mademki insan dünyaya imtihan için geldi; bu imtihandan başarılı çıkmanın yolu sabırda gizlidir. Siz her ne kadar sabra sarılır, niyaz ile de bunu pekiştirirseniz, mutlu olmanız daha da yakınlaşacak ve dünyaya bakış açınız da değişecektir.

Bırakın kimin neyi ne kadar artarsa artsın. Bu sizi asla yeise düşürmemelidir. İnsanlar; evlat, can, mal, namus ile imtihan olmak zorundadır. Eğer siz sadece can ile imtihan oluyorsanız siz kendinizi mutlu addedin. Çünkü can ile imtihanda sizin yapacağınız tek şey sabır olacak ve size mükâfat kazandıracaktır. Evlat ile imtihan da, sizin ne kadar malınız olursa olsun evladınız, topluma zararlı, kendine zararlı, Allah'a isyankâr ise, siz çok şey kazanmış fakat onun on katı hatta yüz katı kadar zarar etmiş sayılırsınız. Kıyamete kadar beddualar peşinizi bırakmayacaktır. Mal ile imtihan ise, evet yokluğu zordur zaten makalenin konusu da odur. Size yakın görünen herkes, size düşman gibi gelir. En yakınınız, hatta karınız, çocuklarınız bile size yabancı gözle bakar. İşte bu yokluk daha kötüdür. Varlık ise; size bol bol düşman kazandırır. Evlatlarınız, karınız bu varlığın bir imtihan için verildiğini bilmezse yine kaybetmiş olacaksınız. Namus ile hayâ ile edep ile imtihan ise size yukarda kaybettirdiğini saydığımız imtihan türlerinin hepsini içine alır. Hiç mi hiç dostunuz olmaz. Yanınıza kimse yaklaşmaz. Yaklaşan dahi kötü düşünce içindedir. Toplumdan tamamen dışlanırsınız. Bu tür bir imtihan şekline ise akli başında bir insan, hiç katlanamaz. Biz, kul olarak, bu imtihanlardan mutlaka geçeceğiz. Rabbim, inanmış bütün kullarına bu imtihan dünyasında, yardım eylesin. Abdullah Yaşar ERDOĞAN Not: Bu konuda "İslam Ekonomisi Üzerine" adlı kitabı hazırlayan sevgili kardeşim Talip Altuğ'a sonsuz teşekkürler.